

ROŠEVI DNEVI 2025

»Omogoči nam, da zapletene teme izrazimo na svoj, ustvarjalen način«

Tako o pomenu literarnega natečaja Roševi dnevi menijo mladi literati. Danes se je z osrednjo prireditvijo v dvorani Glasbene šole Celje sklenila že 38. edicija tega literarnega projekta, ki ga organizira JSKD. Podelili so zlata priznanja najboljšim avtoricam in knjižne nagrade za najboljše šolsko glasilo.

Roševi dnevi kot literarni unikum za mlade

Moj jezik, tvoj jezik, naš svet je naslov letošnjega natečajnega ustvarjalnega izziva, ki ima svojo literarno referenco v zbirki kratkih zgodb *Zakaj molčiš, Hava?* pisateljice **Selme Skenderović**. Mlade so torej k ustvarjanju nagovarjale zgodbe iz drugih kulturnih okolij in držav. »*Literarni natečaj Roševih dnevov je unikaten v slovenskem kulturnem prostoru, saj je namenjen mladim literarnim ustvarjalcem. Prvi izbor in lekturo naredijo mentorji literarnih krožkov in/ali slavisti na šolah. Izbrana besedila dvajsetih mladih avtorjev so objavljena v posebnem uredno urejenem literarnem zborniku. Najboljša besedila petih finalistov pa objavimo v reviji za literaturo in mentorstvo Mentor. Naj poudarim, da gre za skrbno in strokovno pripravljen natečaj z izobraževalnimi delavnicami za mlade avtorje in mentorje,*« je povedala **Barbara Rigler**, svetovalka za literarno dejavnost in odgovorna urednica revije Mentor.

»Pisanje ni le umetnost, je način, kako nekaj spremeniti«

Na literarni natečaj se je tokrat prijavilo kar 46 mladih literatov z 31 osnovnih šol iz vse Slovenije. Članici strokovne komisije, dr. **Marijanca Ajša Vižintin** in **Selma Skenderović**, sta za državna srečanja v Celju izbrali 20 mladih avtorjev in njihovih mentorjev, med njimi pa še pet finalistk: **Sofijo Larikov** z OŠ Vič, **Mašo Lesjak** z OŠ Petrovče, **Loriano Turnšek** z OŠ Polzela, **Zojo Vidmar** s I. OŠ Celje in **Kajo Žafran** s III. OŠ Celje. Prejemnice zlatih priznanj so o svojih literarnih izdelkih in o pomenu natečaja povedale:

»Moja Pesem vetra je zgodba o sprejemanju drugačnosti. Pripoveduje o tem, kako ljudje pogosto zavračajo neznano. Glavno junakinjo Aloro so sošolci zavračali ravno zato, ker je bila drugačna; njena oblačila, naglas, navade so izstopale iz množice. A

je izvedela, da vsak v srcu nosi svoj svet. Če ga ne deliš, nihče ne bo izvedel, kako čudovit je,« razmišlja **Kaja Žafran** in doda, da se ne smemo skrivati zaradi strahu pred mnenji drugih. Literarni natečaji se ji zdijo pomembni, saj omogočijo, kot pravi, »da zapletene teme izrazimo na svoj, ustvarjalen način«. Zlato priznanje pa ji pomeni potrditev, da ima njena zgodba moč, ki spreminja in vabi k razmisleku. »Pa tudi k nadaljnjemu ustvarjanju zgodb me motivira,« še pove.

»Takih tekmovanj se mi zdi fino udeležiti, ker spoznaš veliko ljudi, ki jih zanimajo podobne stvari,« meni **Sofija Larikov**. Pove tudi, da ji udeležbe na natečajih vlivajo samozavest. Zlato priznanje pa ji bo koristilo za pridobitev štipendije. »Hkrati pa mi je zelo prijetno vedeti, da je ljudem všeč, kar počnem,« še sklene.

Tudi **Maši Lesjak** se literarna tekmovanja zdijo pomembna, saj širijo obzorja. »Lepo je tudi, ker lahko svoja čustva in misli izliješ na papir in tako celemu svetu poveš, o čem razmišljaš. Moja pesem govori o deklici, ki ne razume, kako je svet okoli nje lahko tako krut, poln sovraštva in nestrpnosti.« Zelo je hvaležna za zlato priznanje, pomeni ji potrditev za ustvarjalnost. »Upam, da sem s svojim pisanjem navdihnila še kakšnega mladega ustvarjalca,« iskreno razmišlja in doda, da je s svojo pesmijo želela pokazati, kako na svet gledajo otroci. »Moja deklica v pesmi ugotovi, da moj in tvoj jezik tvorita naš svet.«

Pesmi **Loriana Turnšek** so odraz vsakdanjega življenja mladih. »Veliko razmišljam o stiskah mladih in o tem, kako bi jim lahko pomagala, da bi bili slišani,« prizna. Verjame, da bi morali življenje zajemati z veliko žlico in se ne preveč ozirati na materialne dobrine in vpliv družbenih omrežij. Njen literarni izdelek pripoveduje zgodbo dekleta z bolečino v duši, ki pa je nihče ne opazi. »Govori o tem, kako težko je včasih najti glas, ko si ujet v lastne misli, in kako pomembno je, da nas nekdo sliši, predno je prepozno,« pove. Želela je pokazati, da so stiske mladih resnične in da jih ne smemo ignorirati. Navdih za pisanje je črpala iz resničnega življenja. Zgodbo pa je pisala z željo, da bi vsaj enega bralca spodbudila k razmišljanju. »Tekmovanja, kot so Roševi dnevi, mladim dajejo priložnost, da spregovorimo o temah, ki so pomembne za nas. Pisanje ni le umetnost, je način, kako nekaj spremeniti,« še modro sklene.

Zoja Vidmar pove, da njena pesem »raziskuje moč jezika pri povezovanju ljudi. Želela sem pokazati, da so jeziki mostovi, ki ne delijo, ampak združujejo različne kulture in naša srca.« Navdih je črpala iz občutka, da smo vsi, ne glede na jezik, del

istega sveta. »*Prepričana sem, da imajo besedo moč, ki nas lahko razdeli ali pa še močneje poveže.*« Tudi njej sodelovanje na natečaju pomeni priložnost, da se izrazi, pa tudi nauči kaj novega. Tovrstni projekti, kot pravi, »*spodbujajo kulturo pisanja in krepijo slovenski jezik*«. Zlato priznanje Roševih dnevvov ji pomeni potrditev, da lahko z besedami ustvari nekaj vrednega.

Od Maestrala do Mavričnih sledi

Med 14 prispelimi šolskimi glasili so člani komisije, **dr. David Bedrač, Miha Mohor** in **Barbara Rigler**, izbrali najboljše – med osnovnošolskimi so to: *Haiku Slovenija 2024 – Družina* (OŠ Cerkno), *Oh, kako lep je ta svet!* (OŠ Frana Rozmana Staneta Maribor), *Portoroške ribice* (Center za komunikacijo, sluh in govor Portorož), *Moč besed* (OŠ Neznanih talcev Dravograd), *Splet literarnih biserov* (OŠ Šmarje pri Jelšah), *Samorastniki – Kje se kupi prijateljstvo?* (OŠ Prežihov Voranc Maribor), *Vremščica* (OŠ Dr. Bogomirja Magajne Divača) in *Mavrične sledi* (OŠ Kidričevo). Najboljša srednješolska glasila so: *Maestral* (Gimnazija Koper), *Magma* (Šolski center Celje, Gimnazija Lava), *Pojocha brezpotja* (Gimnazija Kranj), *Flegma* (Šolski center Ravne na Koroškem, Gimnazija Ravne na Koroškem), *Per partes* (Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica) in *Pesnik pada z rokami, iztegnjenimi proti soncu* (II. Gimnazija Maribor).

Slavnostno v Celju in branje v Ljubljani

Celodnevno dogajanje se je slavnostno sklenilo v Glasbeni šoli Celje, kjer je polno dvorano pred podelitvijo priznanj navdušil kulturni program učencev OŠ Frana Roša Celje. Ravnatelj **Vojin Mlinarević** Roševe dneve prepozna »*kot trdno zasidran temelj na področju spodbujanja in ustvarjanja literarne umetnosti med mladimi*«. **V četrtek, 10. aprila**, bo ob 17. uri branje avtorskih besedil finalistk tudi v Centru za poezijo Tomaža Šalamuna v Ljubljani.

JSKD/Kreativna baza

E: mentor@jskd.si